

Franckesche Stiftungen zu Halle

**Sepsanie toto vcýnenee od Bratřij starssich wněmž to se
wypisuge o mno heem a rozličneem pokussenij**

Lukas <von Prag>

Mladá Boleslav, 1521

Kapitel

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228713](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228713)

też dopanisset. aby k hrzychu dwena so
bnimu przissli. Sedno je Boha pokau
ssęgij russiece geho zapowiedi. Niebi
des pokauisseti pana Boha twecho.
Druhee Zie neprawost passie zc.

¶ To aż potnd o pokusseni tom.

¶ Pokusseni Swicta:

Pruhee pokussenie

gk od swieta A to bywa te
mi roiecni ktorej na swiete
gsu. ktorych smyslowe na
ssy a ziwot ciedlen gk. a z nich libosti a
zadosci rotele iako podniet roznicemi sk
ze smysly bywagie A nebo zase gichy zy
wot y smyslowce utiekagij. Ale je welk
ka mylka bywa przitom slowu. Swiet
a rozliczne se wpisnie berze Procoz aby
ta rozlicznost byla znama Naypraw po
lozi se ¶ Zie swiet niekdy wpisnie berze se
za wiecy stworzene od Boha napocjats

Tu geho. totiz. za nebe a za zemi y za gine *Swiet zane*
 sywoly. y za wsecka diela kteraž w ssesti *be zemi*
 dnech Bohē puo sobena gsu *Jakož swa*
 ty pawel die. Buoh včinił swiet y wse *Arto*
 chny wiecy kterež nanem gsau A swaty
 yan. Na swietie bieffe a swiet skrzeņeg v *Ja. 1.*
 čynien. A sam die. Wyssel gsem od otce *Ja. 14*
 meho a przissel gsem na swiet. A opiet.
 Opusstim swiet a gdu k otcy memu. A
 opiet. Pole gest swiet. a tak o ginych pi *Maty 17*
 smich ¶ Druhe swēt berē se w pismich *Swiet ja. 14*
 za lidi w swietie. A to bywa na dwēe. *Si. 2000*
 Gedno za wywolence. Onichž die. Tak *Ja. 3*
 buoh milowal swēt aby syna swe° ged
 norozene° dal. A opiet. Ny swiedčime *Ja. 4.*
 že otec poslal syna swe° spasytele swēta
 A pan křtus die. A chleb kteryž ya dan *Ja. 6*
 telo me gē za žiwot swiēta. A opiet. Aby *Ja. 14*
 poznal swiet že ya milugi otce. A k otcy
 die. Aby w wierzyl swiet že gsy ty nie po
 stal. A tak o ginych pismich wtēž smy
 su položenych. ¶ Trzecie berze se swiet *Ja. 17*
Yan. 14
zatan. 17

za lidi zlee przedzwideńee k zatracenti. a
neb wżadaſtech ſwęta obywagicie Bre
rzyſto neb zholo Boha praweho gedine°
a gehoż poſlal geżyſſe kryſta. ani praw
dy geho zrzyzeneho ſpaſenie neznagie. ya
to gſu pohanee neb židee a nebo turcy a
neb ſaduceowee. A neb kteryż znagi ſi r
chnie y wyznawagi wiernu dwanacti cłā
tuo Ale prawdy wiery zrzyzeneho ſpaſe
nie neznagij. ale odni rozlicznie ſidcem
ſmyſlem aumyſlem w ſkutciech zlych a
neb w ſprawedlnoſtech ſwych neb lidi
ſtych bludie. A paſli kteryż pońekud zna
gij. woſſak mrtwie gſauce w żadoſtech
ſwięta Ti a takwų dokudż w tom gſau
ſwiet ſlowu. A o tech piſma ſwata znie
gų nazywagiecie ty ſwietem. Jakoż die
ſwaty Jan. Swiet geſt geho nepoznal
A ſwaty Paweł. Swiet laſky prawdy
neprzygał. A opiet. Swiet ſkrze mudroſt
nepoznal Boha. A Kryſtus die. Skrył
ſy tyto węcý przed mudrymi a oparny

*hdc phraſis ex illo se-
ſumpta eſt ſcriptura ora-
culo. Valign abſc in uſollu
Am lobat. In it lpbm
ſig 707. o Ihuſ, miſere orni*

mi. A opiet. Swiet se bude radowati. a
tyto wiecy wczini wam neb gsau nepo-
znali otce ani mne. zčiss.

¶ Po oznamēni sworchu položenem co
swēt slowe wpisniē. A aby lep gessie to
leznano bylo. Znamenati sluffy. ktere
wiecy na swietē gsu bohem z potreby z-
rizeny a k upotřebie. A ktere také gsu ne-
zrizeny gichž se sluffie warowati. a zwo-
lastt proiēš spaseni nebywali a nebudi
a nanež bieda wyswiedčuge se. ¶ Wěcy
pak na swietie bohem zřizeny gsu lidem
jako potreby k upotřebu k napogi k o-
dewu. k bytu. k zachowani před nechwi-
lemi a k odpoczinuti. A diela a prace rze-
meslna neb obchodowe k upotřebie tee
lidstke slaužiece. a shromažďowanij wě-
cų tiech žywnych k času buducymu. w
něiby nebylo lze toho. neb žhola neb tak
snadnie dogiti neb wžiwati. jako wzymē
neb wogine časy zč. Teež bytu společine
lidstkeho wswittie Aby mohli byti wpo-

Bogi a sobie pro spiewati a ne sskobici. a
 po sskudocemi zlostinymi ochranu mie
 ti. sproso bil buoh rzad w mocy swieta
 Adal Ciest Danie neb platy slusnie. a nie
 ktere w tom za slawby a za zprawee po
 stawil. a gedny poddal druhym ktonuz
 koncy Jakoż apo stol pisse. Aby mohli
 tichy a potogny ziwoť westi na swietie
Tyto wiecy w swe chystotie a wprawde
zpotrzeby buoh zrzidil byl na swietie. A
 swaty pawel zrzizenim bo žim nazywa.
 A k poddanosti y swaty petr wede A kri
 sty k nawracowani ktere wiecy gich si
 A otom mnoha pisma swata gsu nazy
 wagicie ty wiecy byti swiet. a obiecagi
 cie se snimi nazywagi swoeskyimi Jakoż
 swaty yan die o žiwnych wiecech. A to
 ma statek tohoto swieta. A opet swaty
 pawel. Demas nie opustil zamilowane
 swiet. A pan Kristus die. Zie tech wsech
 wiecij narodowee. totiž. swieta hledagij
 A oty wiecy živnce a po trzebne žiwotu

Omnia praeter unum
praeter amare Deum
Deum, prohibere ne ali
quando semel dextera labat.

pracowati ztizenie a neß vživati slidmi
 neß mezy lidmi nenie zasta weno Ano z
 wiernych kagicij neß prazdnij tularwaj.
 napominagi se k pracy przinich Ano y
 apoßtol wydal se w pracy kupříkladu
 zahalecom rz A strany wiecij bytnych
 mezy lidmi teeż wzięli. yake by mieli obco
 wanie mezy nimi mięci. A że gi apoßtol
 nepsal. o zlych w swietie aby se snimi w
 susiedstwi nesnießowali. ginak by musy
 li ztoho swieta wygiti. ale aby se doma
 wzboru ne snießowali sezlými kżestia
 ny. Co se pak tkne vzywianie zprawy a
 mo cy swieta zřizenie Ti kterziß sau byli
 slauhy duchownich wiecij. a s wiecni
 duchownimi se obierati mieli. tem zasta
 weno plesti se w swietске wiecy. neto lik
 wnie ale y doma Ale k saudu swietскых
 wiecij oneßby prze mezy wiernymi po
 staly. aby wstaweni byli ti zwěrných k
 rziß se stiemi wiecni potupneyßsimi neß
 menie a niße waźnymi. vptirownani du

2.
 Kemer
 tomo
 ri.

1. Cor.
6, 2. 3.
2.

Dobry
wzrost
1/4

Wzrost
opau
Meli. wa.
7
fruct
1/4

chow nich wysszych obieragi A aby do
ma oty wiecy sandowe byli. a ne przed
newiernymi. ale przed swatymi **N**eb po
niewadz magi swiet y angely suditi. cim
pak wiece swietke wiecy **T**o az potud
o wiecech potrzebnych na swiecie. Ktere
buoh byl zrzidil k potrzebie ziwota cia
sneho lidem y spoleczneebo bytu. acz gi
zlost dablowa a zadosc nezrzizena lid
ska w ginee obratila. **A** przitom znati
dobree. acz ty wiecy slowau swietke. w
ssak wzrzizene potrzebie nikdy negsu za
mezenie a zastawene lidem wpoziwani
k sobie neb k giny m. ani pisina wtee czy
stotie a prawde zrzizene przinich komu
winy dawagij **A** kdez koli ty wiecy hane
gi a biedu oznamugi. to wzdy ma ro
zumieno byti pro nezrzizene pecowanie
dobywanie neb wziewanie. **A**y to bud
znamo zie mnozy pro swu lepsij snad
nost a pro bezpečnost. y pro vgitie snad
sie mnoheho zleho. opaussteli ge pod

le rad krystowych. y ty potrzebne zřizene
 wiecy swieta y pro spiechy geho. a nieke
 rzi p sluzby lepssich wieci krtez krystus
 blazij Alto se y podnes chwali ktoz muoř
sto byti. a na przekazku by mu buducnie
 neř pritomnie spa senie geho by nebylo
 neř ginych. aby to^o nasledował p mno
 hu snadnořt a bezpečnořt wkrystu geř
řy Altořby to muto srozumel. o mno
 he by wecy nynie po kog miel. a k Kotni
 kom by neprziřtupował. genz zly smysl
 pri piřmich magi podle smysluow lid
 skych. a piřmom by swatym prawe sro
 zumel. ¶ Przy tiech pař wiecech
 řworchu gmenowanych. gine gřu wiecy
 na swietie strany nezřizene řadořti a ne
 nařycenie gegie^o. Onich řwaty y an die.
Wřecko coř na swietie geřt. řadořt oćř
 řadořt tiela a pycha řywota. ¶ A ty
 pař wiecy řu k řadořti oćř nezřizonych
 Jako zbořie a gmienie mnoha. vrody.
 dno chodowe. puo řitkowe zem řtiř roř

i. 30. 2. 16

p. 58.

36. 3. 16

36. 3. 16

lieni nebo peníze. a neb na kterež wlecy o
czi lidstee ne kupotrzebie zrzyzenie. ale ne z
rzyzenie patrzyeta. ¶ Druhee wiecy na
swiete gsu pohodlne żywota cielesnemu
a spůsobene a pripravene lidmi k bez
potrzebne a k nezrzyzene žádosti. k zbyteč
nému k rozkoššnému neb k marnému
požívani. k přicinam neb k podnětom
mnobych hrziechu. a k zrušeni přika
zanij Božich. a to wgidle. wpiťj. wprze
bywái. wlehaní a wewššech rozkoššech
tiela. knimž libo st tiela. milost a žádost
neczišta. nachylnost nezrzyzenu a z nich
podnět mia Allenost. hostaynost. prazd
nost. marnost. rozpustiłost. weselee zt.
a genž wšse zlee nachazy prazdnost. a se
stra Sodomy gest a puowod ma.
¶ Trzecie wiecy gsu žádosti nezrzyzene.
pychy żywota. Jako gsu sama vrozeme
powyšszenie. duostognoști. slawy swiez
ta. bez pracij a služeb slidmi Teež mocy
vřadne a wysokości rozlicžnee swietłke

p. 55. a.

gymy
rozlewu
na swete.

sestra
Sodomy.

vrozene
sti a pla
wa.

y duchownie A byt byla y prace slidmi
 przinich. Kdzy gich ne pro pracy. ale pro
 dogitie nezrizene zadoſti powyſſenie a
 ſlawy zadagi neb z lakome zadoſti Ta
 kowi gſu wypyſſe żywota A ſtrany tech
 nezrizenych zadoſti. ti lidee kterziſ gich
 naſledugij. ſlowau ſwiet. kterziſ ſrdcem
 przy tech nezrizenoſtech ſtogie. a ge nad
 pana Boha y nad wuoli geho milugij.
 tak je prone prawdy ſobe wiedome ani
 przykazaniſ Bozich zachowati nemohu
 a p dogitie tiech nezrizenoſtiſ prawdu
 opuſſtiegi y przykazaniſ Bozſka ruſſie A
 tiem zadoſtem ſlauziece modlarzi gſau
 pana Boha ſrdcem neznagiece. nenawi
 die a potupugi gey wgeho rzecech a w
 przykazaniſ. A otiech lidech piſma ſwa
 ta zniegi. je ſwiet prawdy laſky neptigal
 a ſwiet zahyne y zadoſt ge° A je tē ſwiet
 odporſny Bohu protiwi ſe kryſtowym
 audom. a wotom domnieni mel byti po
 ſtawen je wto ſluži Bohu A za ten ſwiet

Lide p
 man
 omnia
 pro te
 unt
 pro te
 amare
 glw.

2.

152

ne pſyl křiſtus otce. ¶ Druha část
ka ſwieta zatracenie hodneho geſt ſtra-
ny ge^o žadoſtij nezrizenych. gimiſ ginee
horſſie. a k pohorſſeni zwaſſe giny
ſlauži wiernym. oči ma gich y tielu y ži-
wotu Aby ſam prwotnie ſiét ſobie tie-
mi wieemi ſlaužil k podnětu a k zapalu
wſſech neprawoſtij nemiloſtij neſſleche-
tnoſtj. a tudiež aby y giny ktemuž po-
ſlužil načež ſwaty Jan wkaſo wal. a krl-
ſtus biedu wydal. ¶ Swiet pał na-
ſobie k rozniceni ma. žadoſti o cji mno-
hee k lakomſtwie. rozlične duchody ži-
wnoſti. obchody wewſſie nezrizenosti
žadoſti nenaſycenee. A ztoho ma gnie-
nie mnoha. ſtatky welike. rozſſyrzenoſti
mnohee gich konec nie nenie trzeba. ani
w hognoſti gich żywot zaleží. a gich
nelze ſprawedliwé a miłoſtiwie bez hrie-
chuo mieti. ani plniti przykazanie Božieho
A wtom ma wñenie honnoſti y pomo-
cy k ſhromazďowanij zé Tak aby wier

p. 56. b.

Ja. 9. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

nij patrziece nań an ma dostateczność y
 bieżność A magiece żadość lakomu. y za
 milowali swiet a geho nasledowali a
 tudy zahynuli. a zwołaſt wtó coſ swiet
 ma duocho duo a żywnoſtij ne krzeſtia
 ńſkich. a ti ſtrany tee ſlowan swiet.

Teeſ ſtrany neſzizenosti tela ti ſlowan
 swiet. Kteriz neto lico ſe ale y gine horſſij.
 żadoſti neſzizenau tiela A terziſ rozko
 ſſij wpoſiwani pohodlij. a ne potrzeby
 żadagij. a poſiewagij w gidle a w pitij.
 w bytu. w ruſſe. w chozeni. w lehani. w
 ſpani. w lenoſti. w tieleſne w neczyſtee za
 doſti. a wewſſem coſ gedno tielu libo.
 aczymiſ żadoſt tela ſe rozkoſſnie wyplnie
 ge Geſſto to ti lidce magi na ſobie y pſi
 ſobe. wczemiz neczyſta żadoſt tiela neſ roz
 koſs iſwota ſe rozhecuge Jako mſekkoſti
 w ruſſe. oplzloſti w chodu. wrzezi y w
 poſtawie ſmilnoſti. ſtydkoſti w dotyka
 ni. hodu w ſtrogenie a kwaſno. krato
 chwile rozliczne. weſelce marna. rozpu

*Quodam
 modo
 Aam. 11. 11.*

*pag.
 53. 6.*

*Quodam
 modo
 Aam. 11. 11.*

Conf. Huff. Postillen Tom. 1. f. 14.
Tom. 11. fol. 138. b. i. b. i. d. fol. 39. a. l. 12. 13.

Stilofci ne kazanee Tance. ffrege. smilno
sti. a nestydatofci bez vřdně Sniatky kto
mu rozlicžnee. a twarnofci mnohee zlee
Anakratce cžimž sami swe žiwoty wroz
koffy a w kochani chowagij. a giny
gfu prziczina zlymi obyčęgi. twarnofci
mi swymi kteež rozkoffi žiwota tielesne
ho. tak aby nanich ocji smilnofcij pod
niet mēli. a w ssichna marnofci odniež piš
fmo wystrzicha Odwrat. pry. ocji at ne
widie marnofci. Przinichž y vffy pod
niet magij aby mysl y žadofst w kochani
ktemuž prziffa. Proti čemuž pišmo wy
strzicha. Oplet. pry. vffy trni tē A vsta
przinich wpořrmu a wonapogi žadofci
nezřizene dochazegij. aby zbytečnofcij
a rozkoffu kzelemu okuffela. Buce aby
peřtowały wiecy nehodnā. ſtydke. ſmil
nee. kochawee. wuobgimani a wnečiřtē
dorykani. a aby prazdnofci a dobre pra
ce poživawali. Proti tomu piřmu. Což tu
ka twa mudož vřtawiežnie delag tē pēi

og

vff

vffa

Ruge

Noby

nichy y nohy k prochazkam marnym a
 k nezrizenym zadosťci tela aby puowod
 mieli. a żywot wesskeren aby wrozkosťci
 obracen byl. A tit po tom gdaui a po to
 tauzie. a wtom swoenaylepssie dobre po
 kladagij. Tez strany wrozenie neś duo
 stogenstwie. netoliko sami nasledugij
 pychy żywota wmysli wysoke. wpošta
 wie chlubnee. w rzeczy wysokomluwnee
 y wstutku marnochlubnem A tee wyso
 kosti nerzadne zadagij. nerzadne poziez
 wagij A aby wetti swieta zdali se wyso
 cy. k tomu rucha pyssna. swawenie skwo
 stna. k tomu duochody s wkrutnostia a
 s placzem lidskim. A kratce wssedko ob
 racugi tak aby wssudy wewsssem nie gi
 ne^o neź pycha a marna chwala a mar
 na chlauba panowala. a lid aby poni
 zenie poddanosti zlosynō swietlky nadu
 cy. duchoweni neś swietlky cinił A ti o
 piet netoliko sami wotē nezrizenē zadosťci
 gsau. ale na sobe wewsssem pychu živo

wrozenie

wpošta

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

wrozenie

ta wlażugiec. podnietē su gedni drubym
ćichuo neß smysluo gich. a zwlaßst oćij
gimż se wlażugij wpychach a wamarno
stech swych. A oty wēcy swētste neyrize
ne swarzie se. nemilosti wedau a krwē p
litie za widiece gich sobe. a proñe se nena
widiece. a newym lawnce zlee czyniece.
Tot ty lidi a takowe wtiech żado stech
przinichż a nanichż se zgewnie wlażugij.
nazywa pißmo swiet. nanż Kristus Biedu
wyda wa rżka. Bieda swietu od pohor
ßeni. A opiet. Bieda wam bohatym ge
ßto mate vtießenie swa. wßaß plakati
a kwieliti budete. Bieda wā ķterżiż gste
naßyceni. neß laćñeti budete. Bēda wā
ķterżiż se nynie smēgete. neß kwēliti a pla
kati bude. Bēda wam ķdyż żehnati wā
budū lidee rż. Bterysto swiet ma za
hynuti szadoßmi swymi. a ķterżiż nynie
weßlem ohni horzi. a wżloßniku poßta
wen A ķterżiż nezna boha oīce ani syna a
ni ducha prawdy muoż pñigieti. a nena

pay. 54.
6.

widi prawdy y nasledownikno gegich
 A protiwienstwie a placze wiernym czi
 ni. a morduge Bozie sluby domniwage
 se tiem Bohu sluziti. A prawdy lasty ne
 przigal. ale shromazdil sobie mistry lek
 cynie vssym a kterež on miluge neš oni o
 niem mluwie. a gemu sladkymi rzeczmi
 zehmagij. a sluch geho kšassem obracu
 gij. a on gich poslucha neš ma nanich
 swe wiecy gichž žada mylnena dege Ale
 wiernych nemož slysseti. neš oni trestkie
 gey. a swiectwie wydawagij oniem že
 skutkowe ge° su zlij zē. A ludrost pak to
 hoto swieta nepritelkyne gest Bozie. neš
 gest howadna zem ska a dabelska. Zem
 ska wžadosti lašomē nenasycenych očíš
 Howadna wžadosti rozkoššnee tiela.
 Diabelska wpyssē a w zlošti žiwota. A
 z toho swieta neprawē. to tiž. z bludno
 a sžadostij geho wytrhunge buoh ty k
 rež chce spašeny činiti A ti negsū z swie
 ta jako y pan gich Neš byt byli z swieta

h

swiet coż geho żadoſtij geſt ne rzyhnych
miłowalby nanich A pan za nie proſy a
by byli zachowani o droho zleho. w cęſ
yako weylem ohni swiet herzi a pohor
ſſuge. naniż bieda a zatracenie przigde A
ti etoż z swieta żadoſtij gſu a bludno ge
ho. o swietu miłowie a swiet gich poſlu
cha Alle wiernych nenauidij. proto że o
ni prawda u ducha swateho treſcy ge
w hrzyſſiech. w geho ſprawedlnoſtech
marnych. a z ſaudno przewracenych. a
ſwiedectwie wydawagij że prawdy la
ſk ne ſlyſſal ani przigal ale czinienie blu
dn. A wiernij wybrani z swieta. odręli
ſe żadoſtij geho a genu wkrzyżowani a
on gim. y vmrzeli a pohrzebeni. Gim
bog geſt težky proti kniazom a mocem
a ſprawcom swieta temnoſtij. Protoż
cheieli otcowſku laſku mieli vſtawicnie
a żadoſt ktiemu rzyżennu a k geho wuolt
a w miłoſti a w miłowani ſynow ſk
zuoſtati. muſſegij nemilowati swieta.

aboz
die gld
bigg
nie
nie
au
for
gim
for

1. Joh. 2, 18. *Falsch ist alle was da ist in der
mijnigenen Ertzlichen 58. vnde
Ja Adam wolt ein laben*
ani žado stii geho Tleb wisse což na swie
tie gl. Žadost očíj. žadost tela a pycha *conf. pag.*
šiwota. *53. 6.* Totiž wisse což na lidech neb při
lidech milownicých swieta se nalezá. a
neb gest ta wierz škrzeniš se žadost škrze
rak w tule rozšecuge. a neb žadost tieles
šna rozkošsy se rozpaluge. a neb žadost
pyšná wšiwotu se powyšsuge Oči lid
šlee chtie a žadagij wišeti wiece swieta
krafnee. slawnee. oplzle. šmilne. štydke *alin*
wiece zemšle w hognosti gich a wšto *von*
šti. a kdej toho naleznuť neb dogiti kdo *fuze*
inuož než w swietie Tleb swiet šlowe to *drz*
škrze což se rozšecugij žadosti nezřizene *drz*
škrze čichy neb šmysly tela. a gessio ma *drz*
wšobie a na šobie to zčehož podněť k za *Walt.*
palu zlemu se puošobi Jako v příkladu
Bto gest nezřizemu žadostij k šmilštw
na šlonien. Etomu ma swiet na šobe při
činy y podněty k zapalom šmilnym. ya
ko Oplzlosti a štydkosti. aby diwage se
gim ošlowiet. y wpuštil škrze okno očíj

newylupenych podriet zlee zadoſti. aby
 s swietem hoſal wezlee zadoſti hanebne
 A pakli chce skutkem konati. mat swiet
 y ty oſoby s ktery miſby pachal. a neſ a
 by prziffel k ſodomſkym a niemym hrzi
 chom pakli geſt nakloſien k marnoſci
 rozlicznym a w nich kochanie ma. aby
 tu oči nanich paſl a ſytil ſe gimi a duſſi
 ſwoau napliowal a neſ y ſtuteenie wjes
 wal Jako p hrach. při rozpusti loſtech
 przy kratochwilech. przy tãciech neſ při
 diwadlech mnohych ſwieta ſiãtaciech.
 a ozdobach ge° przimich; ſa by gincho
 nebylo zleho rãko rziedko bez toho przy
 tom bywa. ale aby cjas marie trawil.
 A ta zadoſt tak wielmi ſſyroka oči geſt
 w marnoſtech ſwieta. geſto gie wypſa
 ti nelze. Pakli laſomerz gſt. w oči wzie
 ta na ſwiete. cjehoz żada mieti. dogiti y
 chowati A tu niekdy przedchazy zawieſt
 neawieſt. zloſt y wſſelika neprawoſt tã
 kdy przytomna bywa. niekdy naſleduge

Conf
 Cratur
 B. Mar
 tyris Jo.
 Hufſi
 bri et in
 ſperie
 paſſi
 paſſi

żadość tu oczij łaskomych. gżi świat mał
 gest ł nasyceni. Pakli objerny opily ho
 do wny a rozkośny gest. tu ma łcomu
 prziejn podnietu a zapaluo na światie
 łcomu przipracych. aby widel rozli
 cżność toho y snadność y hotowost.
 Pakli by byl leeni hostayny a pracowa
 ti nechce. tu wżrżij prazdnee hostayne. li
 chwami. ssantroky. a neś auroky s lidij
 bez pracij princh se żiwicis. a samy mar
 nożmi napliene Kterżij dzieło za hābir
 ano y nekterżij przy lidech swych. pracy
 wżradu gich przislusnu. za nelsusnost
 stawu swch magij A tak kratece wsseli
 łau zlu żadość świat na sobie w podnietu
 ma. aby oczima lidskyma w żadości ne
 żrzyżene widiena byla. Teeż kudy telo
 swu telesnu howadnu żadość wyplnu
 ge proti Bożim zapowiedem. w rozkośsi
 rozlicżnee w łochani a w skutku. wssali
 ty wiecy na światie gśau. ne w potrzebie
 slusne sletcherne żrzyżene. Bez kterżisto tie

Ich danke Ihnen sehr in der Hoffnung,
dass Sie bald wieder nach Berlin
kommen werden. Ich bin
Ihr ergebener Diener
J. A. S. S.

to statí nemuoj. acz y tu trzeba żadość ne
żrzyżenu na peči mieti. Ale rozumieg wne
żrzyżeno ſtech. wneſluſſno ſtech. wneſle
chetno ſtech. protinimż żgerone żapowē
di gſau. A kratce wczemż kóli tielo rozko
ſſe neżrzyżenee a wtięſſenie ma ſwee a ko
cha ſe. to na ſwētie gē ge° żadoſtiwē. ya
ko ſworchu o to m. Jako wuobjerſtwi. w
opilſtwi. w ſmilſtwi a wginych nepra
wo ſtech. A kdoż ſe przydrżi ſwīeta. ne ſe
neż żgeho żadoſtiż poſiwa ti a tudy po
ſſtwornieniu byti. Teeż kudy paycha żi
wota tieleſneho duchowniho ne ſwē
ſkeho ſe rozniecuje. wſſak ż wrożeńi ſwē
ta wyſokich. gimimż ſe martie wyzdwiha
giſ lidee. a ſſaleſſnie gedni nad druhee po
wyſſugim. ſe gſu wrożeńi a erbuo wyſo
tych. a ne ſe wżaduo a du o ſtogenſtwie
ſlawnych. a po wyſſenoſtiż w mocech
wſlawie a w chwale. gimimż ſe lidee ya ko
Bohom klaniegiſ. a wżdy a wſſudy pocti
w oſti činie. A kdyżby nebyło co ż toho

včinieno. a o wsssem l poniženi promla
 weno bylo nebo se ne skalo. tu diwna z
 lost a pōsta pochazij Protož se ssperku
 gu k tomu. a nase. na swie žiny deti y na
cieled drabych wiecū dobywagij Przie
 bytky wysoke slawnee puo sobie. giedla
 a pitie stkwostna. aby wewsssem a wssie
 dy pycha a marna chwala prorostla.
 Tehož y niššie nasledugij podle možno
 sti. až do rychtarze wesskeho. A tee py
 chy mnohee neprawosti przedchazegij
 mnohee przitomny gsu. mnohee nasie
 dugy. a žadny wymluwiti ani wyppati
 nemuož teeto zlosti a neprawosti swēta
 Buď lakomee žadošti ocij Buď rozko
 ssu tela. Buď pychy žiwet i Tleb w tom
 trem wssichm bludowee. wssichni hrie
 chowee przyčiny a podiety magij. a ne
 bot przedchazegij a nebo przitomni gsu
 nebo nasledugij. A tutot gest bog po
 stawen težky. a samym vriećani witešst
 wue se gedna Przi wiecech žadoštowych

swieta. wite; swole gest vtekanie przelcz
Neb nesnadnee. ano nemożnee vlidij w
ciech wiecech spasenu byti Jako w zbo
żij hognem. ptiem; by srdce a wuole la
koma byla Przi hognostech a po zbyc
ciech a wiecech rozko ssnych żywotu ho
wadnemu. y przitom co; słowe żado st
tiela Przi vrozeni a duo stogęstwi a po
wysseni rē. A tu stogi nemożnost cżło
wieku. żado stmi a zlymi zwyklostmi z
kazenemu. ktery; gedwy bez toho mohl
by na cestie v;ke stati żywota cno stne° A
no y etnostny a wierny bohu. nelze než a
by do ssel cāstych a mnohych win. Pri
zbożij kdy; ho nerzidij ani zna ani vnie
a neb se ho nechce řediti podle wuole bo
żie k skutkom dobrym a na miłosrdnee
skutky. a neb aby ne držel zle do bzyteho s
wtiskem a s krziodau. ale nawracował
pnie včenie krys towa ne russył. w zlosti
w pomstach. w vkrutnostech Ale w po
korze. w chudobe ducha gsa cżtenim se z

prawdwal. rozkořšij a marnostij vcha
 zel A nadruhu stranu. škupostij twrdo
 řtj řt. a same potřeby žiwota a stawu
 swe° požiwal ctnostie Pychy wpowy
sseni nenasledowal. a w mocy wkrutno
sti Ale miłosřiwce otcoroske zprawy. a
 na sobe ani při swych nemiel toho. Na
czej křystus to slowo powiedel. Ne pro
sym za swiet. neř beda genu od pobor
sseni řt. To se sřiroce polořilo proto a
 by se wkazalo co ge swiet a marnost ge
 ho. a cřim on vlastnie pokauřři Žie wie
 cmi zemřřkymi. wiecmi tielesnymi. a wie
 cmi wysořkymi smysly lidřke gima. a řkr
 ze nie řadořř zbuzuge rozniecuge mnohiz
 a rozlicznu. yakoř se giř wkazalo. Nlebo
marnosti swieta gřu wiecy nestalee. cřa
sne řbytečne. nezřřizene. nesłusřne. řřkodli
we. Žnichř marny a řřřdny cřłowiek od
 Boha y odge° wuole zuostawa Nlebo
řnad potrzebu řlussnu žiwota. a nad řř
chranu a chowanie geho řlussnege řř

Joh.
 17, 9. řř.
 řř. 20. řř.
 řřeni
 math.
 18, 7.
 řř. řř.
 řř.

Ed wſſe gline marnie geſt a ſlowe A pece
prziñem marna prazdna a ſzkodliwa.
geſſto z toho mnoheeho ſadanij niſdy
neduogde. a mnoheeho dogda poſiwa
ti ne bude. z mnoheeho wyprazdñen bude
od ſiwota czaſneho y wieczñeho. Jakoſ
Kryſtus die. Co platno by cżlowiek we
ſſkeren ſwiety zyskał a ſreće duſſy ſkodu
wezinił. Kteru da odñieniu za duſſy ſi w
A komuſ pan buoh marnoſt ſwieta w
kaſe nenie. dar ge^o geſt Protoſ apoſſtol
wyſtrziehage od marnoſti ſwieta oćij
laćomych wiernym takto die. Nuż ſine
ne przineſli na tento ſwiety. bez pochyby
take nic neodneſeme. neſ magiece pokrim
a o dew nato m męgme doſti. A pan ge
ſiſ die. Nie w hognosti tiech wiećy gi
miż wladne cżlowiek ſiwot geho geſt. y

Kterezto pohrzýžugis libi na zatracení.
 Neb korzen wosſeho zleeho geſt lakoma
 žadoſt. Kterezto nekteři požadawſſe ſblu
 dili gſau vwierze a wmiſyli ſe w boleſti
 mnohe A ſabel tau žadoſtiſ ſwietſkych
 wiecej. pokuſyl ſe pokuſſeti y pana kry
 ſta. Když mu vkaſal wſſecká kralowſt
 wie ſwíeta y ſlawu gich chte mu daati
 ty wiecey. ač padna klajnelby ſe gemu A
 mnohee pokuſſi y podnes. vkaſuge gi
 ge w ſwíetie wmenſſie nebo v wíetſſy ča
 ſtce A kterýmž gdu pod rukú. a neb gich
 doſſli w hognoſti. aby měli z nich při
 nu k pokuſſeni tewſſem hrziechō y k bliz
 dom Neb ſtatkové hognij za klád g ſe
 a doſtatečnoſt k hrziechuom A welmí
 blahoſlaweny cĭlowiek kteryž po zlatu
 a po ſtrziebru w pokuſſeni ne odſſel. a
 mo ha pſtupiti y ne pſtupil. a zle včiniti
 y ne včinił. takowoy welike wěcy včinił
 za žiwota ſwe° Protož wyſtraha geſt
 předni pokuſſeni řtkuý. Budelit ſtatku

Matth.
 7, 8. 9.

Pf. 63. 11.

*Ziel Hoffen, nimm Main Hoffen
zu Adrians Zunguiss, und nicht
zu dem* prziſywati neprziſlabay ſrdce. neſ ktoſ
Grif. miluge ſlacto ne bude ſprawedliw ucy
Conf. p. nien. A aby ſtatek miel dobrze dobyty. O
61. ley. niem die. Dobry geſt ſtatek genuſ nenie
ſwiadomie hrziecha. aby ho dobrze po
ſiwal podle nauczenie pana křiſta Neſ
p ſtarky mnoziſ prawdy nedoſſli. ano
z prawdy wyſſli. wiſſieſti neſo wneſſie
ſtij. Przyklad na mladency a na židech
gim i rzeſl. Žie ne okuſie weczerze geho.
Protoſ Kryſtus rzeſl prawie ſe bohaté
mu neſnadno wgiti w kralowſtwie bo
žie. a to rozumiey ktoſby miel zbožie do
rze dobyte. o wiſſem pak ktereſby ne bylo
dobrze dobytee Ano przi dobrze dobyte
wietſim neſ menſſim. ſdyſ ſe ſtogiſ pri
nem ſrdcem laſomym tworde. tu muſy
takowy w mnohe zlee wchazeti a mno
dobre opuſſteti Bohu ſlužiti nemu ože
a zbožij Slowa božieho ſlyſſeti nem ož
Werniſ gſa wſaat protiwneſtwie trpie
ti ne bude. Protoſ ſſalomun modlił ſe

aby mu hoynosti Bohatstwi nedawal
 než toliko potrzebu żywota. aby snad w
 pychu newssel a wuodporność bohu.
 Swaty pawel pak tē kterzi statky spra
 wedliwie dobytee bez krzywod lidſkych p
 deſſlych. neſ przytōnych. neſ buduciech
 magy. zprawy poklada gim rſka. Bo
 hatym tohoto ſwieta pēkaſ niewyſoſo
 ſmyſliti. ani douſati wnegiſto te zBoſie
 Ale wbohu jirē genſ dawa nam hoyn
 nie kpoſiwani Dobte ciniti. Totiſ napo
 minag ge do brze ciniti z ſtatkuo ſwych
 Aby Bohati byli w dobrych cſinech neſ
 wſkutciech. a ſnadnie wdelowati a ſhro
 maido wati ſobie poklad a zaklad do b
 ry. na cſas buducy k żywotu wiec nemu.
 podle przykazani pana geſiſſe rſkutcieho
 Ale ya prawim wam cinite ſobie przate
 ly z mamony neprawoſti. aby kdyſ zhy
 nete przigali was do wiecnych ſtanuo
 Też mnoha a rozlična pohoblee ſi
 wota. k rozkoſſem wiec tiela neſ k potre

130, 8. a.
 130, 8. a.

130, 8. a.
 130, 8. a.

130, 8. a.
 130, 8. a.

130, 8. a.
 130, 8. a.

130, 8. a.
 130, 8. a.

130, 8. a.
 130, 8. a.

130, 8. a.
 130, 8. a.

Harbe
ne no-
tana
euv-
fum
cor-
Ja.

Bam spuo sobena. ta gsu přičina a pod
tier tielu škadoště a k nepravostě mno-
hym. A w nich gsuce a neš gich následu
gice. hřiechu mnohých do chazegu slo-
wa přowdy zachowawati nemohau. A
když se w nich lidé zrodie. a neš w zvyk-
lost wegda. giž se jim wprozeni obra-
tie a w potřebu aby gich nepoznali. a
swa tiela zkazyli. aby wžadnem temerz
protiwenstwiu štati nemohla. Ani wpo-
kani. ani w náboženstwi křesťanskem.
ani w utrpeni pro prawdu. A ktožby gě
nato sahl a přazyl. aby oto zlosti mno-
hee plodili. A w nich a pro ně aby spra-
wedlnosti y dobrych snažnostů opau-
stili. a k žádnemu skutku vzkemu dob-
remu nebyli spuo sobnů. zwolast ten ko-
mužto rozkoš. život y mysl zkazyla. A
wte rozkošy etož miluge život swoug
stratie gey. Neš y dluho trwati zde nebi-
de. a kralowstwie božieho neduogde.
A poněwadž etož rozkošij následuge a

64
pohodliſj. nadto ktoſ rozkoſſe ſiwo ta a
kochanie naſledugij romarnoſtech a w
hriſſich a wneprawoſtech Aby wſiwo
tu ſwem neſ cizym zburowali ge wlibo
ſtech a w kochanich. tem muſy brozne
poſkladagi ſe A takowym zde na wſku
ceſtu liſty mluwier. nemoſ nie w giti. a
plno gim woſſudy pokuſſenie. tak aby ce
ſta boſie byla gim newhodna. trpka. ne
ſnadna. reptawa. a aby ſnadnie tudieſ s
ni ſeſſli. A ten hrziech a ta neprawoſt
neſnadnie poznana bywa. Nieb ſe kryge
pod potrzebau ſtawu. rzadu. duo ſto gę
ſtwiſ. po wieſti liſtee zwoyloſti. nemo
cy A ma pomocy k tomu. je pan buoh to
ſtworził. lidem dal a pro nie wci nił A na
to ne hledi ktera k ginij pro gich rozkoſ
ſſe nedoſtaeky w potrzebach trpie. aby
to radſſe knim obratili je ty gich zbyeky
rozkoſſnee. pro potrzebne ſtworził a wci
nił aby gim i gedni druhij poſluhowali
A potrzeb liſtych nuſij aby naſtreczby

Griſt
ſuſſen
niel
bluſt
berſen
Zall
Lin
Ferg
F.

1. Fin.
5, 6.

Luc.
16, 25.

tecjnee rozkoſſe ne nakl adali. neBo tiech
wiecij ſandce y mſtitel bude buh. A že ti
rozkoſſnij wdomu wiery. žiwí gſuce by
ti nemohau. NeB kryſtus die. Žie w do
miech kralowſkich gſu. A ſwaty pawel
prawi. že wdowa wrozkoſſech mrtwa
geſt. a že ſlowo Božie ſatee naty genž po
rozkoſſech gdu. wduffeno bywa. a vžit
ku žiwota miłoſti a ſprawedlnoſti kwe
čnemu žiwotu ne pržinaſſi. A ſwaty pa
wel die opiet. Žie naſkonani ſwieta mli
w cietkwi naſtati rozkoſſij milownicy
wierz než Božie. žnichž babilon mli byti.
Onemž a o mukach geho buduciech ſe
die. Jak mnoho mli rozkoſſij. tak mno
ho aby genu dano bylo zmuč. Příklad
na Bohatcy wopekle. genuž rzečeno Sy
nu rozpomen ſe že gſy bral dabre wiecy
w žiwote ſwem. ale lazar zlee. protož ny
nie ty ſe mučijiſ ale on ſe raduge. Tež
y žiwota powyſſenie. když ho cžlowiek
hleda a neB wida y na ginych žada neB

wniem gest. ma przyczinn plneho a teſte
 ho potuſſenie Ciebie mnozſzy hriechowé
 a opuſtienie mnoho dobrego ptedcha
 zie. mnozſzy przitomnij gſu. a mnozſzy za
 tim gdaſ A ſkutek prawdu wykłada. ſe
 rziedcſy mohaſ ſe nagiti w powyſſenij.
 wniemſy przſtupieck wierze a kupokani
 naſledowaliby pokory. w myſli. w poſ
 ſtawie. w rzecſi. w ſkuteku. w ruſſe y w uoſ
 cowani A to buď w wrozeni. a ne b du
 ſtogenſtwi. ne b k zprawam zwoleſij A
 aby toho ne k pyſſe a k marnee chwale.
 ale k upotrzebe a k pracy poſziwati ch tel
 A neho dililiby ſe k pracy. aby na ſe cti lu
 peſnie ne oblaſzeſi Patli by ſe hodili. aby
 pracy przilidech wedli a ſluhami a do
 brodiencemi gich ſe znali a prawdu cſy
 nili A naplnili k rſtorem rzecſ. Niech teg
 te ſe w wyſoko ſpinati Ciebie každy k doſ ſe
 pomizuge powyſſen bude. A k do z was
 wieſſy ne b ptedchnodce gk. budiſ ſluha
 wſſech A weztes ſe odéne jet ſem ya tichy

J

*Luc.
 14, 11.
 Conferaz
 tur pro
 pheta
 Iſaia.*

Matth.
X1, 29.

a pokorny srbcem. a naleznete odpocis-
nutie dussiem wassim. Protoi wobohat-
stwi byti ne lakomemu. ale smiernemu
a zciżene bohatswie poživagiciemu. A
wopowyssem byti ne pysnemu. ale po-
kornemu. A w mocy ne wkrutne. a zle-
my ne sprawedliwemu. ale dobrotiwemu
nenie snadno. A poživati toho pisma.
Sprawcy gsu tie wstawili. nepowys-
sali. ale bud jako gedan z nich. Z tieho
trzi potokwo gis gmenowaných. čim se
more welike a široke. w niemz welrybo-
we a hmyzowe nečislui. a naniem re-
tro we wsta wiečni bojugi proti sobie
libee wiecey sprotiwymi. zemské s nebe-
skymi. telesnee s duchownimi. časnee s
wiečnymi. swietlé s cietkownimi. A ktož
se wyda nanie. šciaštny dali pan buoh
wyplynuti. To až potud došlo se
o pokuseni gení slove swieta. Co gest
a co naniem a koho pokusiti. A čim se
przemaha aby tomu srozumino bylo.